

La Convenció és una resposta a la necessitat vital de protegir el patrimoni viu en el context d'una consciència general de la possible amenaça que plantegen els estils de vida actuals i el procés de globalització.

CONVENCIÓ PER A LA SALVAGUARDA DEL PATRIMONI CULTURAL IMMATERIAL

Organització de les Nacions
Unides per a l'Educació,
la Ciència i la Cultura

CENTRE UNESCO DE CATALUNYA
UNESCOCAT

CONVENCIÓ
PER A LA SALVAGUARDA DEL
PATRIMONI CULTURAL
IMMATERIAL

© Unescocat – Centre UNESCO de Catalunya, d'aquesta edició
Nàpols, 346
08025 Barcelona
www.unescocat.org

Realització editorial:
Montflorit Edicions i Assessoraments, sl,
Trobadors, 4
08290 Cerdanyola del Vallès

Primera edició: octubre de 2010

Traducció: Marc Alba
Revisió tècnica: aquesta versió en llengua catalana de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial ha estat consensuada entre el Centre UNESCO de Catalunya i el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

ISBN: 978-84-15057-03-1
Dipòsit legal: B-39542-2010

Instrumentos normatius de la UNESCO

CONVENCIÓ PER A LA SALVAGUARDA DEL PATRIMONI CULTURAL IMMATERIAL

Introducció de Cécile Duvelle

Índex

Introducció	7
Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial	15

Introducció

La Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial, que es va aprovar durant la Conferència General de la UNESCO del 2003¹ i va entrar en vigor el 2006, s'hauria d'haver adoptat molt abans. Els seus quatre objectius principals són salvaguardar el patrimoni cultural immaterial, vetllar pel seu respecte, sensibilitzar sobre la seva importància i valorar-la, i oferir cooperació i assistència internacional.

El 2001, la UNESCO va aprovar la Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural. Aquesta Declaració és una fita important perquè eleva la diversitat cultural al rang del «patrimoni comú de la humanitat», perquè és «tan necessària per al gènere humà com la biodiversitat per als éssers vius», i fa de la seva defensa un imperatiu ètic inseparable del respecte envers la dignitat de la persona. La Declaració insisteix en la necessitat de preservar la diversitat cultural com un tresor viu i, per tant, renovable. Aquest tresor no s'ha d'entendre com un patrimoni estàtic, sinó com un procés que garanteix la supervivència de la humanitat i que aspira també a

¹ La informació relativa a la Convenció del 2003 i l'acció de la UNESCO en el camp del patrimoni cultural immaterial està disponible al lloc web de la UNESCO: <http://www.unesco.org/culture/ich>. També us podeu posar en contacte amb la Secretaria de la UNESCO a ich@unesco.org.

evitar qualsevol temptació segregacionista i fonamentalista que, en nom de les diferències culturals, consagri aquestes mateixes diferències i desvirtui així el missatge de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Al cap de dos anys, el 2003, es va aprovar la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial, que posava l'accent en el reconeixement amb criteris d'igualtat de les expressions i les tradicions sense distincions jeràrquiques. La Convenció és una resposta a la necessitat vital de protegir el patrimoni viu en el context d'una consciència general de la possible amenaça que plantegen els estils de vida actuals i el procés de globalització. Entre els instruments normatius de la UNESCO en el camp de la cultura, la Convenció del 2003 és un dels principals a l'hora de promoure la diversitat cultural.

El ràpid ritme de ratificació per part dels estats membres de la UNESCO de la Convenció del 2003 dóna fe de la seva importància als ulls de la comunitat internacional. En la tercera sessió de l'Assemblea General dels Estats Part, celebrada a París del 22 al 24 de juny del 2010, la majoria dels estats membres de la UNESCO ja s'havien adherit a la Convenció.

Amb la ratificació, els estats es comprometen a vetllar per la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial present als seus territoris, així com a identificar i definir aquest patrimoni viu en col·laboració amb les comunitats, els grups i les organitzacions no governa-

mentals corresponents. De fet, la Convenció subratlla la idea que el patrimoni cultural immaterial és un gresol de la diversitat cultural i garant del desenvolupament sostenible. Les comunitats, en particular les indígenes, els grups i en alguns casos els individus, exerceixen una funció important en la producció, la salvaguarda, el manteniment i la recreació del patrimoni cultural immaterial, amb la qual cosa contribueixen a enriquir la diversitat cultural i la creativitat humana.

No obstant això, la Convenció també posa de manifest que tot i que la globalització i la transformació social poden propiciar un diàleg renovat entre les comunitats, també poden ser causa, a través del fenomen de la intolerància, del deteriorament i fins i tot la desaparició del patrimoni cultural immaterial. Aquest perill és especialment greu a causa de la manca de recursos per salvaguardar aquest patrimoni. El patrimoni immaterial ajuda les comunitats a fer front als reptes de la globalització, no tan sols preservant els valors i les pràctiques que defineixen la seva identitat, sinó també promovent el respecte envers les altres tradicions culturals i l'entesa mútua. La cultura —tant la material com la immaterial— ofereix una oportunitat única per incorporar les diferències i alhora construir l'harmonia social, tant en l'àmbit nacional com internacional.

La Convenció del 2003 està formada per dos òrgans estatuaris: l'Assemblea General dels Estats Part de la Convenció, constituïda pels estats signataris de la Con-

venció, que es reuneix cada dos anys per proporcionar les orientacions estratègiques per a la implantació de la Convenció; i els 24 membres del Comitè Intergovernamental per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial, que és elegit per l'Assemblea General i que es reuneix anualment per dur a terme la implantació concreta de la Convenció. Una de les principals responsabilitats del Comitè Intergovernamental és inscriure els elements del patrimoni cultural immaterial a la Llista del patrimoni cultural immaterial que requereix mesures urgents de salvaguarda i a la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat, així com seleccionar els programes, els projectes i les activitats que reflecteixin de la manera més adequada els principis i els objectius de la Convenció per tal de crear un registre de les millors pràctiques de salvaguarda. Entre les altres tasques importants del Comitè figuren la promoció dels objectius de la Convenció i el foment i la supervisió de la seva implantació. La Secció del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO fa les funcions de Secretaria de la Convenció.

La Llista del patrimoni cultural immaterial que demana mesures urgents de salvaguarda (Llista de salvaguarda urgent) es va crear d'acord amb l'article 17 de la Convenció. L'objectiu principal de la Llista de salvaguarda urgent és posar en marxa esforços coordinats de diverses parts interessades per tal de salvaguardar el patrimoni cultural immaterial en situació de risc d'una

manera urgent, però culturalment adequada. La presentació de la candidatura i la inscripció a la Llista de salvaguarda urgent confirmen el compromís dels estats i les comunitats implicades amb la intensificació dels seus esforços de salvaguarda. La força impulsora de la inscripció i la subsegüent salvaguarda s'evidencia, per tant, en la manera i els mitjans utilitzats per les parts implicades per garantir que els esforços de salvaguarda esmerçats, un cop els elements ja són inscrits a la Llista de salvaguarda urgent, es consoliden de tal manera que les mesures de salvaguarda proposades en els expedients de les candidatures es compleixen amb èxit.

El propòsit de la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat (Llista representativa) és garantir una major visibilitat d'aquest patrimoni en general i dels elements designats en particular com a representatius del patrimoni cultural immaterial, així com sensibilitzar sobre la seva importància (article 16 de la Convenció). La presentació de la candidatura i la inscripció a la Llista representativa no s'ha de veure, per tant, com un fi en si mateix sinó més aviat com un mitjà per exhibir la diversitat de les manifestacions del patrimoni immaterial. Els estats part, les comunitats, els grups i els individus implicats que ja tenen inscrits elements del patrimoni immaterial són invitats a treballar com a «representants» de tot el patrimoni cultural immaterial amb la finalitat de complir el propòsit declarat de la Llista representativa.

L'article 18 de la Convenció del 2003 estipula que el Comitè Intergovernamental selecciona periòdicament, entre les propostes presentades pels estats part, els programes, els projectes i les activitats per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial que consideri que reflecteixen de la manera més adequada els principis i els objectius de la Convenció. Un cop seleccionats, el Comitè ha de promoure aquestes iniciatives com les millors pràctiques de salvaguarda i ha d'acompanyar la seva implantació per a una divulgació més àmplia. Es preveu que aquest registre de les millors pràctiques, fins ara menys conegut que les dues llistes esmentades, serveixi com una plataforma per compartir els millors mètodes i com a font d'inspiració per als estats, les comunitats i qualsevol que estigui interessat en la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial. Disposar d'informació sobre les mesures de salvaguarda eficaces que han donat bons resultats amb diferents tipus de patrimoni cultural immaterial en diferents regions geogràfiques ajudarà les parts implicades a elaborar les seves pròpies mesures de salvaguarda.

Per bé que la confecció de les llistes és un aspecte destacat de la Convenció del 2003, no és menys important l'ampliació de l'assistència internacional, ja sigui econòmica o tècnica, als estats part que necessiten suport. D'una banda, els estats part, sobretot els països en via de desenvolupament, reuneixen les condicions per sol·licitar assistència internacional al Fons

del Patrimoni Cultural Immaterial, creat en virtut de la Convenció. De l'altra, la Secció del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO, en cooperació amb els col·legues que treballen a les oficines que la UNESCO té sobre el terreny, està elaborant actualment un ambiciós programa de reforçament de les capacitats d'àmbit mundial. L'objectiu del programa és oferir tallers sobre reforçament de les capacitats a tots els públics d'interès que sigui possible i arribar a tots els racons del planeta. Amb la mobilització dels esforços coordinats de les diverses parts interessades i associades, esperem crear el sentiment que és possible salvaguardar el patrimoni cultural immaterial si totes les parts interessades decideixen emprendre esforços coordinats.

Cécile Duvelle
Secretària de la Convenció per a la
Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial

Juliol 2010

CONVENCIÓ
PER A LA SALVAGUARDA DEL
PATRIMONI CULTURAL
IMMATERIAL

París, 17 d'octubre del 2003

La Conferència General de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura, denominada d'ara endavant «la UNESCO», en la seva 32a reunió que es va fer a París del vint-i-nou de setembre al disset d'octubre de 2003,

Referint-se als instruments internacionals que hi ha en matèria de drets humans, en particular a la Declaració Universal de Drets Humans de 1948, al Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals de 1996 i al Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de 1966,

Considerant la importància que revesteix el patrimoni cultural immaterial, gresol de la diversitat cultural i garant del desenvolupament sostenible, com es destaca en la Recomanació de la UNESCO sobre la salvaguarda de la cultura tradicional i popular de 1989, i també en la Declaració Universal de la UNESCO sobre la Diversitat Cultural de 2001 i en la Declaració d'Istanbul de 2002, aprovada per la Tercera Taula Rodona de Ministres de Cultura,

Considerant la profunda interdependència que hi ha entre el patrimoni cultural immaterial i el patrimoni material cultural i natural,

Reconeixent que els processos de mundialització i de transformació social, per una banda, creen les condicions propícies per a un diàleg renovat entre les comunitats, però d'una altra banda, també comporten, a l'igual que els fenòmens d'intolerància, greus riscos de deteriorament, desaparició i destrucció del patrimoni cultural immaterial, a causa en particular de la manca de recursos per salvaguardar-lo,

Essent conscient de la voluntat universal i la preocupació comuna de salvaguardar el patrimoni cultural immaterial de la humanitat,

Reconeixent que les comunitats, en especial les indígenes, els grups i en alguns casos els individus tenen un paper important en la producció, la salvaguarda, el manteniment i la recreació del patrimoni cultural immaterial, i amb això contribueixen a enriquir la diversitat cultural i la creativitat humana,

Observant la tasca transcendental que fa la UNESCO en l'elaboració d'instruments normatius per a la protecció del patrimoni cultural, en particular la Convenció per a la Protecció del Patrimoni Mundial, Cultural i Natural del 1972,

Observant, a més, que encara no es disposa d'un instrument multilateral de caràcter vinculant destinat a salvaguardar el patrimoni cultural immaterial,

Considerant que convindria millorar i completar eficaçment els acords, recomanacions i resolucions

internacionals que hi ha en matèria de patrimoni cultural i natural mitjançant noves disposicions relatives al patrimoni cultural immaterial,

Considerant la necessitat de suscitar un nivell més gran de consciència, especialment entre els joves, de la importància del patrimoni cultural immaterial i de la seva salvaguarda,

Considerant que la comunitat internacional hauria de contribuir, juntament amb els estats part en aquesta Convenció, a salvaguardar aquest patrimoni, amb voluntat de cooperació i ajut mutu,

Recordant els programes de la UNESCO relatius al patrimoni cultural immaterial, en particular la Proclamació de les obres mestres del patrimoni oral i immaterial de la humanitat,

Considerant la inestimable funció que fa el patrimoni cultural immaterial com a factor d'apropament, intercanvi i entesa entre els éssers humans,

Aprova, el disset d'octubre de 2003, aquesta Convenció.

I. Disposicions generals

ARTICLE 1

Finalitats de la Convenció

Aquesta Convenció té les finalitats següents:

- a) la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial;
- b) el respecte pel patrimoni cultural immaterial de les comunitats, els grups i els individus de què es tracti;
- c) la sensibilització en el pla local, nacional i internacional per la importància del patrimoni cultural immaterial i pel seu reconeixement recíproc;
- d) la cooperació i assistència internacionals.

ARTICLE 2

Definicions

Als efectes d'aquesta Convenció,

1. S'entén per «patrimoni cultural immaterial» els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques —juntament amb els instruments, els objectes, els artefactes i els espais culturals que els són inherents— que les comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconeguin com a part integrant del seu patrimoni cultural. Aquest patrimoni cultural immaterial, que es transmet de generació en generació, és recreat constantment per les comunitats i els grups en funció del seu entorn, la seva interacció amb la naturalesa i la seva història, els infon un sentiment d'identitat i continuï-

tat i contribueix, per tant, a promoure el respecte de la diversitat cultural i la creativitat humana. Als efectes d'aquesta Convenció, es tindrà en compte únicament el patrimoni cultural immaterial que sigui compatible amb els instruments internacionals de drets humans existents i amb els imperatius de respecte mutu entre comunitats, grups i individus i de desenvolupament sostenible.

2. El «patrimoni cultural immaterial», segons es defineix en el paràgraf 1 *supra*, es manifesta en particular en els àmbits següents:
 - a) tradicions i expressions orals, incloent-hi la llengua com a vehicle del patrimoni cultural immaterial;
 - b) arts de l'espectacle;
 - c) usos socials, rituals i actes festius;
 - d) coneixements i usos relacionats amb la naturalesa i l'univers;
 - e) tècniques artesanals tradicionals.
3. S'entén per «salvaguarda» les mesures encaminades a garantir la viabilitat del patrimoni cultural immaterial, incloent-hi la identificació, la documentació, la investigació, la preservació, la protecció, la promoció, la valoració, la transmissió —bàsicament mitjançant l'ensenyament formal i no formal— i la revitalització d'aquest patrimoni en els seus aspectes diversos.
4. L'expressió «estats part» designa els estats que estan obligats per aquesta Convenció i en els quals aquesta està en vigor.

5. Aquesta Convenció s'aplicarà *mutatis mutandis* als territoris esmentats en l'article 33 que passin a ser-ne parts, conformement a les condicions especificades en l'article esmentat. En aquesta mesura, l'expressió «estats part» es referirà igualment a aquests territoris.

ARTICLE 3

Relació amb altres instruments internacionals

Cap disposició d'aquesta Convenció no podrà ser interpretada de tal manera que:

- a) modifiqui l'estatut o redueixi el nivell de protecció dels béns declarats patrimoni mundial en el marc de la Convenció per a la Protecció del Patrimoni Mundial, Cultural i Natural del 1972 als quals estigui directament associat un element del patrimoni cultural immaterial; o
- b) afecti els drets i obligacions que tinguin els estats part en virtut d'altres instruments internacionals relatius als drets de propietat intel·lectual o a la utilització dels recursos biològics i ecològics dels quals siguin parts.

II. Òrgans de la Convenció

ARTICLE 4

Assemblea General dels Estats Part

1. Queda establerta una Assemblea General dels Estats Part, anomenada d'ara endavant «l'Assemblea

General», que serà l'òrgan sobirà d'aquesta Convenció.

2. L'Assemblea General farà una reunió ordinària cada dos anys. Podrà reunir-se amb caràcter extraordinari quan així ho decideixi, o quan rebí una petició en aquest sentit del Comitè Intergovernamental per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial o de com a mínim un terç dels estats part.
3. L'Assemblea General aprovarà el seu propi Reglament.

ARTICLE 5

Comitè Intergovernamental per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial

1. Queda establert en la UNESCO un Comitè Intergovernamental per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial, anomenat d'ara endavant «el Comitè». Estarà integrat per representants dels 18 estats part, que els estats part constituïts en Assemblea General elegiran en entrar en vigor aquesta Convenció, segons el que disposa l'article 34.
2. El nombre d'estats membres del Comitè passarà a 24 quan el nombre d'estats part en la Convenció arribi a 50.

ARTICLE 6

Elecció i mandat dels estats membres del Comitè

1. L'elecció dels estats membres del Comitè haurà d'obeir als principis d'una distribució geogràfica i una rotació equitatives.

2. Els estats part en la Convenció, reunits en Assemblea General, elegiran els membres del Comitè per un mandat de quatre anys.
3. Tot i això, el mandat de la meitat dels estats membres del Comitè triats en la primera elecció serà no més de dos anys. Aquests estats seran designats per sorteig en el curs de la primera elecció.
4. Cada dos anys, l'Assemblea General procedirà a renovar la meitat dels estats membres del Comitè.
5. L'Assemblea General elegirà igualment tants estats membres del Comitè com siguin necessaris per cobrir els escons vacants.
6. Un estat membre del Comitè no podrà ser elegit per dos mandats consecutius.
7. Els estats membres del Comitè designaran, perquè els hi representin, persones qualificades en els diversos àmbits del patrimoni cultural immaterial.

ARTICLE 7

Funcions del Comitè

Sense perjudici de les altres atribucions que li siguin assignades en aquesta Convenció, les funcions del Comitè seran les següents:

- a) promoure els objectius de la Convenció i fomentar i seguir-ne l'aplicació;
- b) brindar assessorament sobre pràctiques exemplars i formular recomanacions sobre mesures encaminades a salvaguardar el patrimoni cultural immaterial;

- c) preparar i sotmetre a l'aprovació de l'Assemblea General un projecte d'utilització dels recursos del Fons, d'acord amb l'article 25;
- d) buscar les formes d'incrementar els seus recursos i adoptar les mesures necessàries a tal efecte, de conformitat amb l'article 25;
- e) preparar i sotmetre a l'aprovació de l'Assemblea General directrius operatives per a l'aplicació de la Convenció;
- f) conformement a l'article 29, examinar els informes dels estats part i fer-ne un resum destinat a l'Assemblea General;
- g) examinar les sol·licituds que presentin els estats part i decidir, segons els criteris objectius de selecció establerts pel mateix Comitè i aprovats per l'Assemblea General, sobre:
 - i) les inscripcions en les llistes i les propostes que s'esmenten en els articles 16, 17 i 18;
 - ii) la prestació d'assistència internacional conformement a l'article 22.

ARTICLE 8

Mètodes de treball del Comitè

1. El Comitè serà responsable davant l'Assemblea General, a la qual retrà comptes de totes les seves activitats i decisions.
2. El Comitè aprovarà el seu reglament per una majoria de dos terços dels seus membres.
3. El Comitè podrà crear, amb caràcter transitori, els

- òrgans consultius *ad hoc* que estimi necessaris per al desenvolupament de les seves funcions.
4. El Comitè podrà convidar a les seves reunions qualsevol organisme públic o privat, o qualsevol persona física de provada competència en els àmbits diversos del patrimoni cultural immaterial, per consultar-los sobre qüestions determinades.

ARTICLE 9

Acreditació de les organitzacions de caràcter consultiu

1. El Comitè proposarà a l'Assemblea General l'acreditació d'organitzacions no governamentals de competència provada en el terreny del patrimoni cultural immaterial. Aquestes organitzacions exerciran funcions consultives davant del Comitè.
2. El Comitè proposarà així mateix a l'Assemblea General els criteris i les modalitats pels quals es regirà aquesta acreditació.

ARTICLE 10

Secretaria

1. El Comitè estarà secundat per la Secretaria de la UNESCO.
2. La Secretaria prepararà la documentació de l'Assemblea General i del Comitè, com també el projecte d'ordre del dia de les seves respectives reunions, i vetllarà pel compliment de les decisions dels dos òrgans.

III. Salvaguarda del patrimoni cultural immaterial en el pla nacional

ARTICLE 11

Funcions dels estats part

Incumbeix a cada estat part:

- a) adoptar les mesures necessàries per garantir la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial present en el seu territori;
- b) entre les mesures de salvaguarda esmentades en el paràgraf 3 de l'article 2, identificar i definir els diferents elements del patrimoni cultural immaterial presents al seu territori, amb participació de les comunitats, els grups i les organitzacions no governamentals pertinents.

ARTICLE 12

Inventaris

1. Per assegurar la identificació amb vista a la salvaguarda, cada estat part confeccionarà d'acord amb la seva pròpia situació un o diversos inventaris del patrimoni cultural immaterial present al seu territori. Aquests inventaris s'actualitzaran regularment.
2. En presentar el seu informe periòdic al Comitè d'acord amb l'article 29, cada estat part proporcionarà informació pertinent en relació amb aquests inventaris.

ARTICLE 13

Altres mesures de salvaguarda

Per assegurar la salvaguarda, el desenvolupament i la valoració del patrimoni cultural immaterial present en el seu territori, cada estat part farà tot el que sigui possible per:

- a) adoptar una política general encaminada a realçar la funció del patrimoni cultural immaterial en la societat i a integrar la seva salvaguarda en programes de planificació;
- b) designar o crear un o diversos organismes competents per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial present al seu territori;
- c) fomentar estudis científics, tècnics i artístics, com també metodologies d'investigació, per a la salvaguarda eficaç del patrimoni cultural immaterial, i en particular del patrimoni cultural immaterial que es trobi en perill;
- d) adoptar les mesures d'ordre jurídic, tècnic, administratiu i financer adequades per:
 - i) afavorir la creació o l'enfortiment d'institucions de formació en gestió del patrimoni cultural immaterial, com també la transmissió d'aquest patrimoni en els fòrums i espais destinats a la seva manifestació i expressió;
 - ii) garantir l'accés al patrimoni cultural immaterial i respectar al mateix temps els usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats aspectes del patrimoni esmentat;

- iii) crear institucions de documentació sobre el patrimoni cultural immaterial i facilitar-ne l'accés.

ARTICLE 14

Educació, sensibilització i reforçament de capacitats

Cada estat part intentarà per tots els mitjans oportuns:

- a) assegurar el reconeixement, el respecte i la valoració del patrimoni cultural immaterial en la societat, en particular mitjançant:
 - i) programes educatius, de sensibilització i de difusió d'informació dirigits al públic, i en especial als joves;
 - ii) programes educatius i de formació específics en les comunitats i grups interessats;
 - iii) activitats d'enfortiment de capacitats en matèria de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, i especialment de gestió i d'investigació científica; i
 - iv) mitjans no formals de transmissió del saber;
- b) mantenir el públic informat de les amenaces que pesen damunt aquest patrimoni i de les activitats fetes en compliment d'aquesta Convenció;
- c) promoure l'educació sobre la protecció d'espais naturals i llocs importants per a la memòria col·lectiva, l'existència dels quals és indispensable perquè el patrimoni cultural immaterial pugui expressar-se.

ARTICLE 15

Participació de les comunitats, els grups i els individus

En el marc de les seves activitats de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, cada estat part tractarà d'aconseguir una participació tan àmplia com sigui possible de les comunitats, els grups i, si escau, els individus que creen, mantenen i transmeten aquest patrimoni i d'associar-los activament a la seva gestió.

IV. Salvaguarda del patrimoni cultural immaterial en l'àmbit internacional

ARTICLE 16

Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat

1. Per donar a conèixer millor el patrimoni cultural immaterial, aconseguir que es tingui més consciència de la seva importància i propiciar formes de diàleg que respectin la diversitat cultural, el Comitè, a proposta dels estats part interessats crearà, mantindrà al dia i farà pública una llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat.
2. El Comitè elaborarà i sotmetrà a l'aprovació de l'Assemblea General els criteris pels quals es regiran la creació, l'actualització i la publicació de la llista representativa esmentada.

ARTICLE 17

Llista del patrimoni cultural immaterial que requereix mesures urgents de salvaguarda

1. Amb l'objectiu d'adoptar mesures oportunes de salvaguarda, el Comitè crearà, mantindrà al dia i farà pública una llista del patrimoni cultural immaterial que requereixi mesures urgents de salvaguarda, i inscriurà aquest patrimoni a la llista a petició de l'estat part interessat.
2. El comitè elaborarà i sotmetrà a l'aprovació de l'Assemblea General els criteris pels quals es regiran la creació, l'actualització i publicació d'aquesta llista.
3. En casos d'extrema urgència, considerats així a tenor dels criteris objectius que l'Assemblea General hagi aprovat a proposta del Comitè, aquest darrer, en consulta amb l'estat part interessat, podrà inscriure un element del patrimoni en qüestió en la llista esmentada en el paràgraf 1.

ARTICLE 18

Programes, projectes i activitats de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial

1. Basant-se en les propostes presentades pels estats part, i d'acord amb els criteris que aquest defineix i que són aprovats per l'Assemblea General, el Comitè seleccionarà periòdicament i promourà els programes, projectes i activitats d'àmbit nacional, subregional o regional per a la salvaguarda del

- patrimoni que segons el seu parer reflecteixin de la manera més adequada els principis i objectius d'aquesta Convenció, tenint en compte les necessitats particulars dels països en desenvolupament.
2. Amb aquesta finalitat, rebrà, examinarà i aprovarà les sol·licituds d'assistència internacional formulades pels estats part per a l'elaboració de les propostes esmentades.
 3. El Comitè secundarà l'execució dels programes, projectes i activitats esmentats mitjançant la difusió de pràctiques exemplars segons les modalitats que hagi determinat.

V. Cooperació i assistència internacionals

ARTICLE 19

Cooperació

1. A l'efecte d'aquesta Convenció, la cooperació internacional comprèn en particular l'intercanvi d'informació i d'experiències, iniciatives comunes i la creació d'un mecanisme per ajudar els estats part en els seus esforços encaminats a salvaguardar el patrimoni cultural immaterial.
2. Sens perjudici del que disposa la seva legislació nacional ni dels seus drets i usos consuetudinaris, els estats part reconeixen que la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial és una qüestió d'interès

general per a la humanitat i es comprometen, amb aquest objectiu, a cooperar en el pla bilateral, subregional, regional i internacional.

ARTICLE 20 *Objectius de l'assistència internacional*

Es podrà atorgar assistència internacional amb els objectius següents:

- a) salvaguardar el patrimoni que figuri en la llista d'elements del patrimoni cultural immaterial que requereixen mesures urgents de salvaguarda;
- b) confeccionar inventaris en el sentit dels articles 11 i 12;
- c) prestar suport a programes, projectes i activitats d'àmbit nacional, subregional i regional destinats a salvaguardar el patrimoni cultural immaterial;
- d) qualsevol altre objectiu que el Comitè jutgi oportú.

ARTICLE 21

Formes d'assistència internacional

L'assistència que el Comitè atorgui a un estat part es regirà per les directrius operatives previstes en l'article 7 i per l'acord esmentat a l'article 24, i podrà revestir les formes següents:

- a) estudis relatius als diferents aspectes de la salvaguarda;
- b) serveis d'experts i altres persones amb experiència pràctica en patrimoni cultural immaterial;
- c) formació de tot el personal necessari;
- d) elaboració de mesures normatives o d'altra índole;

- e) creació i utilització d'infraestructures;
- f) aportació de material i coneixements especialitzats;
- g) altres formes d'ajut financer i tècnic, que poden comprendre, si escau, la concessió de préstecs a interès reduït i les donacions.

ARTICLE 22

Requisits per a la prestació d'assistència internacional

1. El Comitè definirà el procediment per examinar les sol·licituds d'assistència internacional i determinarà els elements que hi hauran de constar, com ara les mesures previstes, les intervencions necessàries i l'avaluació del cost.
2. En situacions d'urgència, el Comitè examinarà amb caràcter prioritari la sol·licitud d'assistència.
3. Per prendre una decisió, el Comitè efectuarà els estudis i les consultes que estimi necessaris.

ARTICLE 23

Sol·licituds d'assistència internacional

1. Cada estat part podrà presentar al Comitè una sol·licitud d'assistència internacional per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial present al seu territori.
2. Aquesta sol·licitud també podrà ser presentada conjuntament per dos o més estats part.
3. En la sol·licitud hi hauran de constar els elements d'informació esmentats en el paràgraf 1 de l'article 22, com també la documentació necessària.

ARTICLE 24

Funció dels estats part beneficiaris

1. De conformitat amb les disposicions d'aquesta Convenció, l'assistència internacional que es concedeixi es regirà per un acord entre l'estat part beneficiari i el Comitè.
2. Per regla general, l'estat part beneficiari haurà de contribuir, en la mesura que ho permetin els seus mitjans, a sufragar les mesures de salvaguarda per a les quals s'atorga l'assistència internacional.
3. L'estat part beneficiari presentarà al Comitè un informe sobre la utilització de l'assistència que se li hagi concedit amb fins de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

VI. Fons del patrimoni cultural immaterial

ARTICLE 25

Naturalesa i recursos del Fons

1. Queda establert un Fons per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial anomenat d'ara endavant «el Fons».
2. El Fons estarà constituït com a fons fiduciari, d'acord amb les disposicions del Reglament Financer de la UNESCO.
3. Els recursos del Fons estan constituïts per:

- a) les contribucions dels estats part;
 - b) els recursos que la Conferència General de la UNESCO destini a aquest fi;
 - c) les aportacions, donacions o llegats que puguin fer:
 - i) altres estats;
 - ii) organismes i programes del sistema de les Nacions Unides, en especial el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament o altres organitzacions internacionals;
 - iii) organismes públics o privats o persones físiques;
 - d) tot interès produït pels recursos del Fons;
 - e) el producte de les col·lectes i la recaptació de les manifestacions organitzades en profit del Fons;
 - f) tots els altres recursos autoritzats pel Reglament del Fons, que el Comitè elaborarà.
4. La utilització dels recursos per part del Comitè es decidirà a tenor de les orientacions que formuli sobre això l'Assemblea General.
5. El Comitè podrà acceptar contribucions o assistència d'una altra mena ofertes amb fins generals o específics lligats a projectes concrets, sempre que aquests projectes tinguin la seva aprovació.
6. Les contribucions al Fons no podran estar supeditades a condicions polítiques, econòmiques ni d'altre tipus que siguin incompatibles amb els objectius que persegueix aquesta Convenció.

ARTICLE 26

Contribucions dels estats part al Fons

1. Sens perjudici de qualsevol altra contribució complementària de caràcter voluntari, els estats part en aquesta Convenció s'obliguen a ingressar en el Fons, cada dos anys com a mínim, una contribució la quantia de la qual, calculada a partir d'un percentatge uniforme aplicable a tots els estats, serà determinada per l'Assemblea General. Perquè aquesta pugui adoptar tal decisió es requerirà una majoria dels estats part presents i votants que no hagin fet la declaració esmentada en el paràgraf 2 d'aquest article. L'import d'aquesta contribució no podrà excedir en cap cas de l'1% de la contribució de l'estat part al pressupost ordinari de la UNESCO.
2. Això no obstant, qualsevol dels estats als quals es refereixen l'article 32 o l'article 33 d'aquesta Convenció podrà declarar, en el moment de dipositar el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, que no es considera obligat per les disposicions del paràgraf 1 d'aquest article.
3. Tot estat part en aquesta Convenció que hagi formulat la declaració esmentada en el paràgraf 2 d'aquest article farà el que sigui possible per retirar-la mitjançant una notificació al director general de la UNESCO. Tanmateix, el fet de retirar la declaració només tindrà efecte sobre la contribució que degui aquest estat a partir de la data en què comenci la reunió següent de l'Assemblea General.

4. Perquè el Comitè pugui planificar amb eficàcia les seves activitats, les contribucions dels estats part en aquesta Convenció que hagin fet la declaració esmentada en el paràgraf 2 d'aquest article hauran de ser abonades periòdicament, cada dos anys com a mínim, i haurien de ser d'un import tan proper com sigui possible al de les contribucions que aquests estats haurien hagut de pagar si haguessin estat obligats per les disposicions del paràgraf 1 d'aquest article.
5. Cap estat part en aquesta convenció que s'hagi endarrerit en el pagament de la seva contribució obligatòria o voluntària per a l'any en curs i l'any civil immediatament anterior, podrà ser elegit membre del Comitè, si bé aquesta disposició no serà aplicable en la primera elecció. El mandat d'un estat part que es trobi en aquesta situació i que ja sigui membre del Comitè finalitzarà en el moment en què es facin les eleccions previstes en l'article 6 d'aquesta Convenció.

ARTICLE 27

Contribucions voluntàries complementàries al Fons

Els estats part que amb caràcter voluntari vulguin fer altres contribucions a més de les previstes a l'article 26 n'informaran al més aviat possible el Comitè, perquè aquest pugui planificar les seves activitats en conseqüència.

ARTICLE 28

Campanyes internacionals de recaptació de fons

En la mesura del que sigui possible, els estats part presentaran el seu concurs a les campanyes internacionals de recaptació que s'organitzin en profit del Fons sota els auspicis de la UNESCO.

VII. Informes

ARTICLE 29

Informes dels estats part

Els estats part presentaran al Comitè, en la forma i amb la periodicitat que aquest prescrigui, informes sobre les disposicions legislatives, reglamentàries o d'altra mena que hagin adoptat per aplicar la Convenció.

ARTICLE 30

Informes del Comitè

1. Basant-se en les seves activitats i en els informes dels estats part esmentats a l'article 29, el Comitè presentarà un informe en cada reunió de l'Assemblea General.
2. Aquest informe es posarà en coneixement de la Conferència General de la UNESCO.

VIII. Clàusula transitòria

ARTICLE 31

Relació amb la proclamació de les obres mestres del patrimoni oral i immaterial de la humanitat

1. El Comitè incorporarà a la llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat els elements que, amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Convenció, hagin estat proclamats «obres mestres del patrimoni oral i immaterial de la humanitat».
2. La inclusió d'aquests elements en la llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat es farà sense perjudici dels criteris pels quals es regiran les inscripcions subsegüents, establerts segons el que disposa el paràgraf 2 de l'article 16.
3. Amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Convenció no es farà cap altra Proclamació.

IX. Disposicions finals

ARTICLE 32

Ratificació, acceptació o aprovació

1. Aquesta Convenció estarà subjecta a la ratificació, acceptació o aprovació dels estats membres de la UNESCO, de conformitat amb els seus respectius procediments constitucionals.

2. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació es dipositaran davant del director general de la UNESCO.

ARTICLE 33

Adhesió

1. Aquesta Convenció quedarà oberta a l'adhesió de tots els estats que no siguin membres de la UNESCO i que la Conferència General de l'Organització hagi convidat a adherir-s'hi.
2. Aquesta Convenció quedarà oberta així mateix a l'adhesió dels territoris que gaudeixin de plena autonomia interna reconeguda com a tal per les Nacions Unides, però que no hagin assolit la plena independència d'acord amb la Resolució 1514 (XV) de l'Assemblea General, i que tinguin competència sobre les matèries regides per aquesta Convenció, inclosa la de subscriure tractats en relació amb aquestes.
3. L'instrument d'adhesió es dipositarà en poder del director general de la UNESCO.

ARTICLE 34

Entrada en vigor

Aquesta Convenció entrarà en vigor tres mesos després de la data de dipòsit del trentè instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, però només respecte dels estats que hagin dipositat els seus respectius instruments

de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió en aquesta data o anteriorment. Per a la resta d'estats part entrarà en vigor tres mesos després que s'hagi fet el dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

ARTICLE 35

Règims constitucionals federals o no unitaris

Als estats part que tinguin un règim constitucional federal o no unitari els seran aplicables les disposicions següents:

- a) pel que fa a les disposicions d'aquesta Convenció l'aplicació de les quals competeixi al poder legislatiu federal o central, les obligacions del govern federal o central seran idèntiques a les dels estats part que no constitueixin estats federals;
- b) pel que fa a les disposicions d'aquesta Convenció l'aplicació de les quals competeixi a cadascun dels estats, països, províncies o cantons constituents, que en virtut del règim constitucional de la federació no estiguin facultats per prendre mesures legislatives, el govern federal comunicarà aquestes disposicions, amb el seu dictamen favorable, a les autoritats competents dels estats, països, províncies o cantons, perquè aquestes les aprovin.

ARTICLE 36

Denúncia

1. Tots els estats part tindran la facultat de denunciar aquesta Convenció.

2. La denúncia es notificarà mitjançant un instrument escrit, que es dipositarà en poder del director general de la UNESCO.
3. La denúncia farà efecte dotze mesos després de la recepció de l'instrument de denúncia. No modificarà gens les obligacions financeres que hagi d'assumir l'estat denunciant fins a la data en què la retirada sigui efectiva.

ARTICLE 37

Funcions del dipositari

El director general de la UNESCO, en la seva qualitat de dipositari d'aquesta Convenció, informarà els estats membres de l'Organització i els estats que no siguin membres als quals es refereix l'article 33, així com a les Nacions Unides, del dipòsit de tots els instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió esmenats als articles 32 i 33 i de les denúncies previstes a l'article 36.

ARTICLE 38

Esmenes

1. Tot estat part podrà proposar esmenes a aquesta Convenció mitjançant comunicació dirigida per escrit al director general. Aquest transmetrà la comunicació a tots els estats part. Si en els sis mesos següents a la data d'enviament de la comunicació la meitat com a mínim dels estats part respon favorablement a

- aquesta petició, el director general sotmetrà aquesta proposta a l'examen i l'eventual aprovació de la reunió següent de l'Assemblea General.
2. Les esmenes seran aprovades per una majoria de dos terços dels estats part presents i votants.
 3. Una vegada aprovades, les esmenes a aquesta Convenció hauran de ser objecte de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió pels estats part.
 4. Les esmenes a aquesta Convenció, per als estats part que les hagin ratificat, acceptat, aprovat o que s'hi hagin adherit, entraran en vigor tres mesos després que dos terços dels estats part hagin dipositat els instruments esmentats en el paràgraf 3 d'aquest article. A partir d'aquest moment l'esmena corresponent entrarà en vigor per a cada estat part o territori que la ratifiqui, accepti, aprovi o s'hi adhereixi tres mesos després de la data en què l'estat part hagi dipositat el seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.
 5. El procediment previst en els paràgrafs 3 i 4 no s'aplicarà a les esmenes que modifiquin l'article 5, relatiu al nombre d'estats membres del Comitè. Aquestes esmenes entraran en vigor en el moment mateix de la seva aprovació.
 6. Un estat que passi a ser part en aquesta Convenció després de l'entrada en vigor d'esmenes d'acord amb el paràgraf 4 d'aquest article i que no manifesti una intenció en sentit contrari, serà considerat:

- a) part en aquesta Convenció així esmenada; i
- b) part en aquesta Convenció no esmenada respecte de tot estat part que no estigui obligat per les esmenes en qüestió.

ARTICLE 39

Textos autèntics

Aquesta Convenció està redactada en anglès, àrab, espanyol, francès, rus i xinès, essent els sis textos igualment autèntics.

ARTICLE 40

Registre

D'acord amb el que disposa l'article 102 de la Carta de les Nacions Unides, aquesta Convenció es registrarà a la Secretaria de les Nacions Unides a petició del director general de la UNESCO.

